

Wdrażanie edukacji włączającej to obecnie priorytet edukacyjny w większości państw w Europie i na świecie. Edukacja włączająca zakłada, że wszystkie dzieci, także te z niepełnosprawnościami, o różnym pochodzeniu etnicznym, z różnymi potrzebami i możliwościami, powinny uczyć się w jednej klasie, w szkole ogólnodostępnej. Realizowanie idei włączania w praktyce edukacyjnej jest zadaniem nauczycieli, którzy często nie czują się gotowi na nauczanie w klasie włączającej. Należy więc podejmować działania, które pozwolą na lepsze zrozumienie czynników wpływających na gotowość nauczyciela do pracy w klasach włączających i tym samym pozwolą na lepsze ich przygotowanie do realizacji tego zadania. Niezwykle ważnym czynnikiem dla efektywnej edukacji włączającej jest poczucie własnej skuteczności nauczycieli w edukacji włączającej. Poczucie własnej skuteczności to przekonanie osoby co do możliwości wykonania przez nią określonego zadania, w tym przypadku nauczania w klasie włączającej. Nauczyciele o wysokim poziomie poczucia własnej skuteczności są bardziej zaangażowani w proces dydaktyczny, odczuwają niższy poziom stresu zawodowego i wyższą satysfakcję z pracy. Ponadto zauważono, że wyższe poczucie samoskuteczności nauczyciela wiąże się także z lepszymi osiągnięciami jego uczniów. Dotychczas nie podjęto jeszcze badań, które opisywałyby uwarunkowania i efekty poczucia samoskuteczności w edukacji włączającej polskich nauczycieli.

Planowane badanie ma dwa cele:

1) podłużna analiza relacji między subiektywnym przygotowaniem do pracy w edukacji włączającej, postawami wobec tej formy edukacji a poczuciem samoskuteczności nauczycieli w edukacji włączającej. Badania wskazują bowiem, że czynniki te wpływają na siebie, są predykcyjne dla jakości pracy nauczyciela, a poznanie zależności między nimi może mieć znaczenie dla przygotowywania przyszłych nauczycieli do pracy;

2) analiza konsekwencji powyższych czynników dla procesu kształcenia w wymiarach poza akademickich: klimatu klasy, jakości życia uczniów w szkole i ich zaangażowania w naukę. Wymiary te są rzadziej badane niż osiągnięcia szkolne.

Zakłada się dokonanie dwóch pomiarów, co umożliwi szczegółową analizę relacji pomiędzy wszystkimi zmiennymi i ustalenie ich kierunków.

Wyniki badań przeprowadzonych w ramach projektu pomogą lepiej zrozumieć czynniki, które wpływają na efektywność edukacji włączającej. Bez pozytywnie nastawionych i skutecznych nauczycieli, kształcenie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i bez nich w jednej klasie szkolnej będzie trudniejsze. Dlatego chcemy dostarczyć informacji na temat czynników związanych z pracą nauczycieli i ich gotowością do realizacji edukacji włączającej. Wiedza na ten temat pozwoli na lepsze przygotowanie do pracy przyszłych pedagogów i wsparcie tych, którzy już pracują. Niniejszy projekt ma także wymiar praktyczny, związany z promocją idei edukacji włączającej w Polsce, której głównym założeniem jest umożliwienie wszystkim uczniom, bez względu na ich możliwości i potrzeby, wszechstronnego rozwoju w warunkach szkoły ogólnodostępnej.